

Vormvrije M.e.r.-beoordeling in kader van het bestemmingsplan 'Recreatiepark Reeuwijkse Hout', versie 5 februari 2013.

1. Inleiding

Per 1 april 2011 is het Besluit m.e.r. gewijzigd en in lijn gebracht met de Europese richtlijn hieromtrent (nr. 85/337/EEG). Concreet betekent dit dat bij de vraag of een m.e.r. beoordeling (en daarmee mogelijk een m.e.r.) moet worden uitgevoerd, niet alleen kan worden uitgegaan van de getalsmatige grenzen in kolom 2 van bijlage D, maar dat meer in algemene zin beoordeeld moet worden of er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Er zijn wettelijke criteria om te bepalen of er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Voor deze toets wordt de term 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' gehanteerd

In het bestemmingsplan 'Recreatiepark Reeuwijkse Hout' wordt de bouw van maximaal 300 recreatiewoningen en ca. 1800 m² bvo aan bijbehorende voorzieningen mogelijk gemaakt. Voorts worden aan de Oudeweg 2 woningen, waarvan 1 ter vervanging van de huidige bedrijfswoning, gebouwd.

Op de D-lijst wordt onder D10 en D11.2 o.a. het volgende genoemd:

"De aanleg, wijziging of uitbreiding van vakantiedorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen, met een oppervlakte van 25 ha of meer of 250.000 bezoekers of meer per jaar."

"De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen, met betrekking tot een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat."

De voorgenomen ontwikkeling van het Recreatiepark Reeuwijkse Hout als hiervoor aangegeven, valt onder de in D10 genoemde activiteit. Daarom is deze vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld.

2. Beoordelingscriteria

De beoordelingscriteria zijn:

1. De kenmerken van het project;
2. De plaats van het project;
3. De kenmerken van mogelijke effecten.

Deze criteria zijn verder uitgewerkt in bijlage III van de genoemde Europese richtlijn, zie ook de bijlage.

De wetwijziging van 1 april 2011 heeft tot gevolg dat ook onder de drempelwaarden beoordeeld moet worden of een m.e.r. procedure doorlopen moet worden. In geval het project onder de drempelwaarde valt is deze m.e.r.-beoordeling vormvrij. Dit betekent dat deze beoordeling niet via de officiële m.e.r.-beoordelingsprocedure hoeft te geschieden, maar in veel gevallen zal een beoordeling in de toelichting bij het plan voldoende zijn.

De uitkomst van de vormvrije-m.e.r. beoordeling kan in dit geval tweeledig zijn:

1. Belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten.
2. Het plan leidt tot mogelijke belangrijke milieugevolgen, waardoor een m.e.r.-beoordelingsprocedure doorlopen dient te worden.

3. Beoordeling

3.1 Kenmerken van het project

In het recreatiegebied de Reeuwijkse Hout ligt de inmiddels ontruimde camping Reeuwijkse Hout. Er waren 321 seizoenplaatsen, 20 huurcaravans, 60 trekkersplekken en bijbehorende voorzieningen.

In de nieuwe opzet komen er max. 300 recreatiewoningen en voorzieningen. Uitgangspunt is een hoogwaardige herontwikkeling van het terrein welke aansluit op de wensen en verlangens van de hedendaagse recreant. Er zal sprake zijn van actief recreëren met de kernwaarden: "Rust, Ruimte en Groen". Om deze kernwaarden kracht bij te zetten worden de kenmerkende landschappelijke waarden daar waar mogelijk versterkt. Met een gelijke bebouwingsdichtheid, maar met een andere type bebouwing zullen de natuurwaarden toenemen en het gebied kan mede daardoor een aanzienlijk waardevollere rol vervullen.

De nieuwe opzet houdt rekening met de natuur- en landschappelijke kwaliteiten en dat geldt zowel voor de relatie naar de omgeving, als voor de inrichting van het park zelf.

De recreatiewoningen passen bij de identiteit en de schaal van Reeuwijk.

De toegang tot het terrein wordt conform de wensen van de gemeente verplaatst naar de Reeuwijkse Houtwal.

Bij de opzet van het plan zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Doorbreken van de massaliteit en het introverte karakter van de bestaande camping;
- Verbeteren van de toegankelijkheid en doorgankelijkheid van het terrein;
- Toegankelijkheid en openheid van de functies verbeteren;
- Recreatieve voorzieningen afstemmen op de vraag van nu en de toekomst;
- Versterking van de economische betekenis van het gebied;
- Duurzame ruimtelijke en functionele samenhang in het gehele gebied tot stand brengen;
- Herstellen van de karakteristieke landschappelijke waarden (slagenlandschap);
- Herstellen karakteristieke verkavelingspatroon (periode rond 1850);
- Realiseren van permanente bebouwing ten behoeve van recreatief wonen die tevens aansluit op de behoefte uit de directe regio.

Het nieuwe recreatiepark heeft naar verwachting meer bezoekers per jaar dan de huidige camping, aangezien de recreatiewoningen het gehele jaar door kunnen worden verhuurd en de camping slechts in de zomerperiode van 1 april tot en met 31 oktober open was. De nieuwe situatie leidt niet tot een toename van meer dan 250.000 bezoekers per jaar (zie tabel D.10). De eventuele toename van bezoekers leidt niet tot negatieve effecten in het plangebied, maar ook niet in de omgeving aangezien reeds sprake is van recreatie en er voorzieningen aanwezig zijn. Ook het totaal aantal bezoekers op piekmomenten ligt vanwege het aantal recreatiewoningen en de inrichting ervan waarschijnlijk niet hoger ligt dan in de huidige situatie.

Omgeving

De camping "Reeuwijkse Hout" maakt deel uit van een recreatiegebied (ca. 130 ha groot), dat eveneens de naam "Reeuwijkse Hout" draagt. Het recreatiegebied wordt beheerd door het Natuur- en Recreatieschap Reeuwijkse Plassen en omgeving, dat de gronden ook in eigendom heeft. Het recreatiegebied Reeuwijkse Hout is onder te verdelen in een intensief gebruikt gedeelte (nabij de hoofdentree, langs de plas Broekvelden) en een extensief gedeelte dat wordt benut als wandel- en fietsgebied. Het kerngebied (intensief gebruikte gedeelte) bevat een strand, dat in de zomer intensief wordt gebruikt, grote parkeerplaatsen en een horecavoorziening. Dit kerngebied vormt ook een uitvalsbasis voor fiets- of wandeltochten door het achterliggende veenweidegebied en verder het plangebied in. Kenmerkend voor het gebied en omgeving is de kavelstructuur in de vorm van een slagenlandschap. Het Reeuwijkse Hout is aangelegd in de jaren 70 waarbij er door middel van beplanting een gradiënt is gecreëerd tussen een aaneengesloten bosstrook langs de A12 via een halfopen gedeelte waar bosjes en grasland elkaar afwisselen naar het open veenweidegebied. Voor die tijd was er in het gebied nagenoeg geen struweel of bos aanwezig. De plas zelf, met ligweide en speelstrand, trekt veel dagrecreatie voor zonnen, zwemmen en surfen. Varen is niet toegestaan, wel surfen

en kanovaren. Langs de plas zijn een windsurfclub aanwezig en een restaurant. Verder liggen er sportvelden en parkeerplaatsen in het recreatiegebied. Het gebied is voor dag- en verblijfsrecreatie van bovenregionaal belang. De gemeente zet in op het behoud van water- en natuurrecreatie in het plassegebied en het versterken van de recreatieve mogelijkheden van de Reeuwijkse Hout en het landelijk gebied. In de Reeuwijkse Hout betreft het de verdere ontwikkeling van het intensief gebruikt recreatiegebied.

Cumulatie

Het Natuur- en Recreatieschap Reeuwijkse Plassen en omgeving heeft een visie opgesteld voor het kerngebied (intensief gebruikte gedeelte) voor de ontwikkeling van meer (dag)recreatieve voorzieningen met behoud en ontwikkeling van natuur- en landschappelijke waarden. Er is nog geen sprake van een concreet plan met beschrijving van de type recreatieve voorzieningen of concrete initiatieven daartoe. De effecten zijn ook nog niet bekend, zodat ook het beoordelen van cumulatie van effecten niet mogelijk is. Indien beide ontwikkelingen elkaar versterken kan dat meer bezoekers trekken, maar naar verwachting blijft dat aantal dan ruim onder de grenswaarde en zal dat niet leiden tot significante nadelige gevolgen voor het Natura 2000-gebied.

In de opzet van het recreatiepark is geen sprake van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en van de productie van afvalstoffen. Mogelijk geringe uitstoot van stikstof door het park, door bijvoorbeeld verwarming en gebruiksactiviteiten e.d., heeft vanwege de aanzienlijke afstand geen negatieve effecten op de Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen. De in het Natura 2000-gebied Broekvelden – Vettebroek en polder Stein beschermde soorten zijn niet vermistinggevoelig. Het gebruik van het recreatiepark heeft evenmin verontreiniging tot gevolg en door de ruime afstanden is er geen hinder voor de omgeving.

De locatie ligt in het invloedsgebied van een aardgastransportleiding. Hiermee is rekening gehouden bij de vastlegging ervan in het bestemmingsplan. Daardoor is het niet te verwachten dat een onaanvaardbaar risico van ongevallen optreedt als gevolg van de recreatieve ontwikkelingen.

3.2 De plaats van het project

De locatie van het recreatiegebied de Reeuwijkse Hout is gelegen tussen de snelweg A12 en het Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein. Er zijn reeds recreatieve voorzieningen aanwezig. De ligging aan de A12 is gunstig voor de verkeersafwikkeling. In de nabijheid is geen gebied met een hoge bevolkingsdichtheid aanwezig.

3.3 Kenmerken van de potentiële effecten

Algemene beschrijving

Het landschappelijke casco sluit aan op het bestaande landschap. De ontwikkeling wordt verankerd in de omgeving door de karakteristieke landschapskenmerken van de omgeving in te zetten als ontwerptaal voor de nieuwe ontwikkeling. Zo ontstaat een terrein dat haar identiteit ontleent aan de kwaliteiten van het slagenlandschap: de lange lijnen langs van de percelen en de zichten over het water. Daarnaast brede rietkragen, gras en kenmerkende elzen- en wilgenbeplanting.

Hiermee wordt een landschappelijk raamwerk gebouwd dat tot uiting komt in twee principes: de rieten rooilijn en het gestrooide hakhout van elzen. Er zijn in het Visiedocument enkele beeldbepalende principeprofielen uitgewerkt die laten zien waar en hoe het landschappelijk raamwerk tot uiting komt. Dit zijn bijvoorbeeld de randen die de overgang vormen naar het veenweidegebied, de overgangen water - land en de buitenruimte, inclusief eventueel parkeren en beplanting tussen de woningen.

In het ontwerpbestemmingsplan en het Visiedocument zijn verschillende beelden opgenomen waarin de voorgenomen inrichting en de kwaliteit die daarbij wordt nagestreefd, tot uiting worden gebracht.

Concept van het recreatiepark

Het landschappelijk concept gaat uit van een slagenlandschap als basis voor de ontwikkeling van dit bijzonder verblijfsrecreatiegebied. Kenmerkend zijn de relatief smalle percelen (slagen) omgeven door water in de vorm sloten. In contrast met het oorspronkelijk open landschap worden de slagen op de ontwikkelingslocatie verdicht met opgaande streekeigen beplanting. Deze verdichting sluit aan op houtopstanden oostelijk en westelijk van de locatie, en de inrichting van het natuurgebied Reeuwijkse Hout. De aanplant versterkt de noord-zuid oriëntatie van de slagen op deze locatie. De overgangen van land naar water krijgen brede rietkragen (natuurvriendelijke oevers). In dit verdichte landschap krijgen de recreatiewoningen een plaats. Door het contrast tussen open water en verdichte slagen te versterken ontstaan lange zichtlijnen op de omgeving. Een grote open waterpartij vormt een collectieve ruimte in de ontwikkeling.

Groen en water

Het kenmerkende slagenlandschap is ingezet om een heldere en structurele verkaveling uit te werken. De ruim opgezette eilanden (slagen) zijn ontsloten door een verbindende hoofdstructuur. De eilanden zijn allen voorzien van veel opgaand groen en rietoevers waarin de recreatiewoningen zijn opgenomen.

De kernkwaliteiten van het gebied (water en groen) worden voelbaar in het nieuwe park. Zo wordt er ca. 16.000 m² meer water gemaakt in het nieuwe plan. De centrale waterpartij zorgt voor een permanent open ruimte in het midden van het park.

De rietkragen zorgen er voor dat het terrein een landelijke sfeer zal krijgen. Het verzacht de overgangen tussen woningen en water. Woningen worden niet strak aan de rooilijn gepositioneerd, maar de gevels verspringen waardoor massaliteit vermeden wordt. De rietkraag sluit aan bij de landelijke karakteristiek van de omgeving en vormt een ruisende rustgevende omgeving waarin allerlei vogels en vissen een plek vinden. De ecologische waarde wordt hierdoor enorm vergroot. Het nieuwe recreatiepark kan fungeren als verbindingzone voor fauna en flora. Daarnaast zuivert het riet het water en levert zo een bijdrage aan de verbetering van de waterkwaliteit. Er wordt naar gestreefd op de terreinovergangen een zo breed mogelijke rietzone te creëren. De bebouwde slagen worden beplant met elzen en bloemrijke borders.

Het gestrooide hakhout creëert afwisseling en contrast tussen de beplante strips en het open water. Zo wordt deze karakteristiek van lange lijnen benadrukt. Hakhout sluit bovendien aan bij de landelijke karakteristiek van de omgeving. Het vormt de groene verbinding met de omgeving en zorgt voor een achtergrond voor de huizen. Hakhout beheer kan door haar smalle opgaande groeivorm overal geplant worden. Doordat de bomen geen grote kroon hebben en blad verliezend zijn zorgen ze voor lichte schaduw in de zomer en laten genoeg licht door in de winter. Door een strategische plaatsing kunnen de elzen rijbaan en parkeervakken op de slagen aanduiden.

Bloemrijke grasland vormt de overgang van de rietoever naar de middenzone van de slag. Deze overgang van droog naar nat krijgt hierdoor een hoogwaardig ecologische waarde. Ze gaat werken als verbindingzone naar de omliggende natuurgebieden.

Flora en Fauna, Natuurbeschermingswet

Door SOVON Vogelonderzoek Nederland is de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet. De toetsing heeft plaatsgevonden op basis van literatuur, de Nationale Databank Flora en Fauna en veldinventarisatie.

De natuurwaarden bevinden zich in de huidige situatie bijna uitsluitend in het aquatische milieu ter plaatse, meer bepaald in het open water. De realisatie van de voorgestelde ontwikkeling gaat uit van grote areaal uitbreiding van dit aquatische milieu. Daarnaast worden de overgangen van water naar land vorm gegeven volgens natuurvriendelijke principes. Dit in tegenstelling tot de huidige situatie. Deze overgangen zorgen voor een diverser leefmilieu met een aantrekkelijke werking voor een breed scala aan plant- en diersoorten. Er kan dus vanuit gegaan worden dat de ontwikkeling de ecologische potenties vergroot.

Op basis van het SOVON-informatierapport 2010-09 kan het volgende worden geconcludeerd: "In het gebied komen soorten voor die door de Flora- en faunawet worden beschermd.

Verboden handelingen ten aanzien van deze voorkomende beschermende soorten kunnen grotendeels worden vermeden door schadebeperkende maatregelen uit te voeren en te werken volgens een ecologisch werkprotocol. Met behulp van dit ecologisch werkprotocol wordt tevens aan de zorgplicht voldaan.

Met de hiervoor beschreven maatregelen is er voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden een ontheffing nodig ex artikel 75 van de Flora- en faunawet voor de ringslang, kleine modderkruiper en bittervoorn".

Deze ontheffing is inmiddels verleend.

Doordat er reeds sprake was van een camping en in de nieuwe opzet de hoeveelheden bezoekers (en daarmee verkeersbewegingen) op piekmomenten naar verwachting niet zullen toenemen, de randen van het gebied in tact blijven en er geen afname van het Natura 2000-gebied en het foerageergebied voor de beschermde doelsoorten is, leiden de voorgenomen handelingen niet tot significante negatieve gevolgen voor de soorten en habitattypen waarvoor instandhoudingsdoelen in het Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein zijn geformuleerd.

Archeologie

Het recreatiepark is op de archeologische beleidskaart Bodegraven-Reeuwijk gekenmerkt als een gebied met categorie VAW 3 (te verwachten archeologische waarde 3). Deze verwachtingswaarden wijzen niet op archeologische kwetsbaarheid van de locatie.

4. Conclusie

Er was ter plaatse reeds sprake van een camping en binnen dezelfde grenzen worden nu recreatiewoningen gerealiseerd. De groengebieden rondom het terrein worden niet aangetast. Op het terrein wordt veel water aangelegd in de vorm van de karakteristiek slagenlandschap. Het aantal eenheden wordt behoorlijk verminderd en het verplaatsen van de toegang levert een verbetering op.

Uit de bovenstaande toetsing blijkt dat er geen nadelige effecten voor het milieu zijn. Het geheel overziend is er geen aanleiding om een milieueffectrapport op te stellen.

Dordrecht, 5 februari 2013

WDAvising

SELECTIECRITERIA

BIJLAGE III Europese m.e.r.-richtlijn

1. Kenmerken van de projecten

Bij de kenmerken van de projecten moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project,
- de cumulatie met andere projecten,
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen,
- de productie van afvalstoffen,
- verontreiniging en hinder,
- risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

2. Plaats van de projecten

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bestaande grondgebruik,
- de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied,
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder
- aandacht voor de volgende typen gebieden:
 - a) wetlands,
 - b) kustgebieden,
 - c) berg- en bosgebieden,
 - d) reservaten en natuurparken,
 - e) gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG,
 - f) gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden,
 - g) gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid,
 - h) landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

3. Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project moeten in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking),
- het grensoverschrijdende karakter van het effect,
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect,
- de waarschijnlijkheid van het effect,
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.